

KARTA PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1) Nazwa przedmiotu:

PSYCHOFIZJOLOGIA WIDZENIA

2) Prowadzący przedmiot:

prof. dr hab. Robert Bartel

3) Kod przedmiotu:

schemat: *kierunek – forma – tryb – nazwa przedmiotu – rodzaj zajęć – semestr/y*

S/S/J/PW/W/1,2

4) Kierunek, zakres:

SCENOGRAFIA

5) Wydział:

ARCHITEKTURY WNĘTRZ I SCENOGRAFII

6) Forma studiów (*stacjonarne ST, niestacjonarne NST*):

STACJONARNE

7) Profil (*ogólnoakademicki / praktyczny*):

OGÓLNOAKADEMICKI

8) Tryb (*I stopnia licencjackie, II stopnia magisterskie, jednolite magisterskie, III stopnia doktoranckie, podyplomowe*):

STUDIA JEDNOLITE MAGISTERSKIE

9) Nazwa jednostki uczelnianej realizującej przedmiot (*wydział / zakład języków obcych*):

WYDZIAŁ ARCHITEKTURY WNĘTRZ I SCENOGRAFII

II. Informacje o przedmiocie

1) Semestr/y

I, II

2) Liczba punktów ECTS

I - 2, II - 2

- 3) **Poziom przedmiotu** (*podstawowy / średniozaawansowany / zaawansowany*)

ŚREDNIOZAAWANSOWANY

- 4) **Grupa treści, do której należy przedmiot** (*podstawowe ogólne / artystyczne, kierunkowe ogólne / artystyczne*):

OGÓLNOAKADEMICKI

- 5) **Typ przedmiotu** (*obowiązkowy, fakultatywny, nadobowiązkowy*)

OBOWIĄZKOWY

- 6) **Język/i wykładowy/e**

POLSKI

III. Forma zajęć

- 1) **Forma zajęć**

WYKŁADY, ĆWICZENIA

- 2) **Liczba godzin w semestrze** (*rozpisać wszystkie semestry w cyklu kształcenia*)

I - 30, II - 30

- 3) **Liczba godzin w tygodniu** (*rozpisać wszystkie semestry w cyklu kształcenia*)

I - 2, II - 2

IV. Wymagania wstępne

Podstawowa znajomość zagadnień dotyczących fizjologii i percepcji.

V. Cele, treści merytoryczne, metody dydaktyczne, efekty uczenia się i ich weryfikacja

- 1) **Cel przedmiotu** (*odpowiadający uzyskiwanym przedmiotowym efektom uczenia się*):

KOD CELU PRZEDMIOTOWEGO	TREŚĆ	KOD SPEŁNIANEGO EFEKTU PRZEDMIOTOWEGO
C01	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi fizjologii i psychologii człowieka w procesie spostrzegania oraz ich znaczeniu dla odbioru i konstruowania przekazu wizualnego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01

- 2) **Treści merytoryczne przedmiotu:**

Miejsce i sposób powstawania wrażeń zmysłowych. Skale psychofizyczne

- Budowa i funkcjonowanie analizatora wzrokowego
- Wrażliwość spektralna na różne długości fali świetlnej. Zjawiska adaptacji, kontrastu, sensybilizacji, synestezji i asocjacji, pola i strefy widzenia
- Progi zmysłowe i ich rodzaje. Interpretacja bodźców
- Zmiany ilości i natężenia bodźców oraz zjawiska im towarzyszące. Próg różnicy i skalowanie wrażeń
- Podstawowe prawa optyki i ich wykorzystanie w praktyce
- Zniekształcenia obrazu wizualnego w środowisku optycznym oka i w urządzeniach optycznych
- Źródła światła i jednostki fotometryczne
- Procesy i klasyczne teorie spostrzegania
- Interpretacja bodźców wizualnych i prawa organizacji percepcyjnej. Współczesna teoria spostrzegania
- Zasady tworzenia przekazu wizualnego w świetle badań nad procesami uwagi, uczenia się i pamięci
- Emocje i motywacja w przekazie wizualnym
- Podstawowe zagadnienia z zakresu barwy. Rodzaje i sposoby mieszania kolorów
- Podział barw oraz rodzaje powierzchni i sposoby ich przekształcania za pomocą światła
- Zjawiska: kontrastu następczego i symultanicznego, kontrastu brzegowego, indukcji barwnej i iradiacji oraz wykorzystanie ich w działaniach praktycznych
- Stare i nowe systemy barw. Wady widzenia barwnego
- Stałość widzenia barw chromatycznych i achromatycznych. Oddziaływanie barw na człowieka
- Symbolika i preferencje barw
- Klasyfikacja i podział złudzeń wizualnych. Praktyczne spożytkowanie iluzji kształtu i wielkości
- Jednooczne wyznaczniki przestrzeni na płaszczyźnie i rodzaje perspektywy
- Rozmieszczenie światła i cieni oraz praktyczne spożytkowanie iluzji przestrzeni.
- Obuoczne wyznaczniki przestrzeni i podstawowe zagadnienia stereoskopii.
- Praktyczne spożytkowanie iluzji kontrastu i barwy.
- Przestrzenne działanie barw i wizualne złudzenia fantomowe.
- Klasyfikacja ruchów oczu. Ruch rzeczywisty i pozorny.
- Iluzje ruchu. Iluzje ruchu wywołane różnicami jasności, tonu i nasycenia barwy.
- Typologia złudzeń wieloznacznych. Przykłady zastosowania sylwetek i figur alternatywnych
- Przykłady zastosowania figur niemożliwych w sztuce i reklamie
- Podstawowe zagadnienia semantyki wizualnej. Rozróżnienie pomiędzy znakiem i symbolem
- Klasyfikacja, zasady tworzenia i wprowadzania znaków w obieg społeczny. Rodzaje oznaczeń

3) Metody dydaktyczne:

ZGODNE Z PROGRAMEM ZAJĘĆ

4) Kierunkowe efekty uczenia się (KEU) (spełniane przez przedmiot, należy uzupełnić tabelę dla semestrów, w których występuje przedmiot):

KOD KEU	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DO SEMESTRÓW (ZAZNACZYĆ X)									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
WIEDZA zna i rozumie:											
K_W04	Zna i rozumie zagadnienia kompozycji, perspektywy oraz anatomii człowieka w kontekście realizacji prac artystycznych.	x	x								
UMIEJĘTNOŚCI potrafi:											
K_U11	Potrafi kreatywnie łączyć posiadane umiejętności z nowymi doświadczeniami w drodze poszukiwań i eksperymentów.	x	x								
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do:											
K_K02	Jest gotów do adaptowania się do zmieniających się okoliczności procesu projektowego i realizacyjnego.	x	x								

5) Przedmiotowe efekty uczenia się (PEU) i metody ich weryfikacji:

KOD PEU	OPIS PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DO KIERUNKO- WYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DO SEMESTRÓW (ZAZNACZYĆ X)									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
WIEDZA zna i rozumie:												
P_W01	Zna i rozumie pojęcia i zagadnienia związane z fizjologią i psychologią człowieka w procesie spostrzegania.	K_W11	x									
P_W02	Zna i rozumie nabywa wiedzę z zakresu psychofizjologii percepcji i zna praktyczne metody jej zastosowania.	K_W12	x									
UMIEJĘTNOŚCI potrafi:												

P_U01	Potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu psychofizjologii widzenia w tworzeniu przekazu wizualnego.	K_U16		x															
P_U02	Potrafi świadomie wykorzystywać zasady percepcji wizualnej.	K_U16		x															
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do:																			
P_K01	Jest gotów do ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu psychofizjologii widzenia.	K_K09 K_K11		x															

KOD PEU	SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENY	METODA WERYFIKACJI
W01	Zna i rozumie pojęcia i zagadnienia związane z fizjologią i psychologią człowieka w procesie spostrzegania.	Obecność i aktywność, realizowanie zadań
W02	Zna i rozumie nabywa wiedzę z zakresu psychofizjologii percepcji i zna praktyczne metody jej zastosowania.	Obecność i aktywność, realizowanie zadań
U01	Potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu psychofizjologii widzenia w tworzeniu przekazu wizualnego.	Obecność i aktywność, realizowanie zadań
U02	Potrafi świadomie wykorzystywać zasady percepcji wizualnej.	Obecność i aktywność, realizowanie zadań
K01	Jest gotów do ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu psychofizjologii widzenia.	Obecność i aktywność, realizowanie zadań

VI. Forma i warunki zaliczenia, kryteria oceny

1) Forma zaliczenia:

ZALICZENIE NA OCENĘ / EGZAMIN

2) a. Warunki zaliczenia – jeśli przedmiot jest na zaliczenie:

frekwencja (80 % obecności na zajęciach);
aktywność (aktywność na zajęciach, realizacja i rozumienie zadań, śródsesemestralne i końcowo semestralne, zaliczenie pisemne, egzamin).

b. Warunki zaliczenia z oceną wg skali stosowanej na UAP – jeśli przedmiot jest na zaliczenie z oceną:

ocena celujący (5,5) – obecność studenta na zajęciach oraz wzorowa aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesestralnych i końcowsesestralnych przeglądów prac;

ocena bardzo dobry (5,0) – obecność studenta na zajęciach oraz bardzo dobra aktywność (aktywność na zajęciach, realizacja i rozumienie zadań, śródsesestralne i końcowsesestralne przeglądy prac,;

ocena dobry plus (4,5)– obecność studenta na zajęciach oraz dobra aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesestralnych i końcowsesestralnych przeglądów prac,;

ocena dobry (4,0) – obecność studenta na zajęciach, zadowalająca aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesestralnych i końcowsesestralnych przeglądów prac;

ocena dostateczny plus (3,5) – obecność studenta na zajęciach i przeciętna aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesestralnych i końcowsesestralnych przeglądów prac;

ocena dostateczny (3,0) – obecność studenta na zajęciach i niska aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesestralnych i końcowsesestralnych przeglądów prac;

ocena niedostateczny (2,0) – nieobecność studenta na 20 % zajęć lub niedostateczna aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesestralnych i końcowsesestralnych przeglądów prac.

3) Kryteria oceniania wg skali stosowanej na UAP – jeśli przedmiot jest na ocenę:

ocena celująca (5,5) – obecność studenta na zajęciach oraz wzorowe zaliczenie egzaminu końcowego;

ocena bardzo dobra (5,0) – obecność studenta na zajęciach oraz bardzo dobre zaliczenie egzaminu końcowego;

ocena dobry plus (4,5) – obecność studenta na zajęciach oraz dobre rezultaty egzaminu końcowego;

ocena dobry (4,0) – obecność studenta na zajęciach, zadowalające rezultaty egzaminu końcowego;

ocena dostateczny plus (3,5) – obecność studenta na zajęciach i przeciętny poziom zaliczenia egzaminu końcowego;

ocena dostateczny (3,0) – obecność studenta na zajęciach i niski poziom zaliczenia egzaminu końcowego;

ocena niedostateczny (2,0) – nieobecność studenta na 20 % zajęć lub niedostateczny poziom egzaminu końcowego.

VII. Obciążenie pracą, punkty ECTS

rozpisać wszystkie semestry w cyklu kształcenia

A. obciążenie pracą	sem I h	sem II h	sem III h	sem IV h	sem V h	sem VI h	sem VII h	sem VIII h	sem IX h	sem X h	razem h
godziny kontaktowe (udział w zajęciach zgodnie z planem)	30	30									60
samodzielna praca studenta (poza udziałem w zajęciach)	25	25									50
razem	55	55									110
B. punkty ECTS*	sem I	sem II	sem III	sem IV	sem V	sem VI	sem VII	sem VIII	sem IX	sem X	razem ECTS
zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1									2
zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1									2
razem	2	2									4

* 1 punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta

VIII. Spis zalecanych lektur

1) Wykaz lektur podstawowych

Konspekty z wykładów, które w formie elektronicznej studenci otrzymają pod koniec każdego semestru. Mączyńska-Frydryszek, A., Jaskólska-Klaus, M., Maruszewski, T., (2002). Psychofizjologia widzenia. Poznań: Wyd. ASP.

2) Wykaz lektur uzupełniających

Konspekty z wykładów, które w formie elektronicznej studenci otrzymają pod koniec każdego semestru. Mączyńska-Frydryszek, A., Jaskólska-Klaus, M., Maruszewski, T., (2002). Psychofizjologia widzenia. Poznań: Wyd. ASP. Literatura uzupełniająca
Arnheim, R. (1982). Sztuka i percepcja wzrokowa. Warszawa: WaiF. Barthes, R., (1996) Światło obrazu, Warszawa: KR. Berger, J. (1997). Sposoby widzenia. Poznań: Rebis. Berger, J. (1999). O patrzeniu: Fundacja Aletheia. Boehm G. (2014). O obrazach i patrzeniu. Antologia tekstów. Kraków: Wydawnictwo Towarzystwa Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS. Bourriad, N., (2012). Estetyka relacyjna. Kraków: Mocak, Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie. Bryl, M., Juskiewicz, P., Piotrowski, P., Suchocki, W. (2009). Antologia przekładów „Artium Quaestiones”. Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Carter, R. (1999). Tajemniczy świat umysłu. Poznań: Atena. Deręgowski, J. (1990). Oko i obraz., Warszawa: PWN. Doliński D. (2003). Psychologiczne mechanizmy reklamy, Gdańsk: GWP. Droscher, V.B. (1971). Świat zmysłów., Warszawa: WP. Dziarnowska W., Klawiter A. (2007), Mózg i jego umysł. Poznań: Zys i S-ka, s.320-413. Falkowski A., Tyszka T. (2002). Psychologia zachowań konsumenckich. Gdańsk: GWP. Gadamer, H. –G. (1993). Aktualność piękna. Warszawa: Oficyna Naukowa. Gombrich, E. (1981). Sztuka i złudzenie., Warszawa: PIW. Hochberg, J.E. (1970). Percepcja. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, s, 129-283. Itten, J. (2015). Sztuka barwy. Kraków: d2d.pl Klawiter (red.). Formy aktywności umysłu. Tom 1: Emocje percepcja, świadomość. Część II Percepcja: motoryka, rozdwojenie, uprzedmiotowienie. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, s, 129-283. Konarski, S. (1982). Światło i barwa. Warszawa: PWN. Kopaliński, W. (1985). Słownik mitów i tradycji kultury. Warszawa: PIW. Kotuła A., Krakowski P. (1981). Malarstwo, rzeźba, architektura. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe. Le Grand, Y. (1982). Oczy i widzenie. Warszawa: PWN. Lindsay, P.H., Norman, D.A., (1984). Procesy przetwarzania informacji u człowieka. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, s, 129-283. Lurker, M. (1985). Przesłanie symboli. Kraków: ZNAK. Markiewicz P., Przybysz P. (2007). Neuroestetyczne aspekty komunikacji wizualnej. (W) Francuz P. (red.) Obrazy w umyśle. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, s. 111-148. Maruszewski, T. (2001). Psychologia poznania. Gdańsk: GWP, tylko percepcja wzrokowa. Mitchel W. J. T. (2015). Czego chcą obrazy. Warszawa: Wydawnictwo Narodowe Centrum Kultury. Młodkowski, J. (1998). Aktywność wizualna człowieka. Warszawa: PWN. Skliar, A., Regulier C., Chamontin C., (1998). Wielkie kultury świata. Warszawa: Wydawnictwo Muza SA. Stoichita, V. I. (1999). Ustanowienie obrazu. Gdańsk: Wydawnictwo Słowo/Obraz/Terytoria. Strelau, J. (2000). Psychologia. Podręcznik akademicki. Gdańsk: GWP, tylko percepcja wzrokowa. Strzemiński W. (1969). Teoria widzenia. Kraków: Wydawnictwo Literackie. Wallis, M., (2004). Wybór pism estetycznych. Kraków: Wydawnictwo Towarzystwa Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS. Vetulani, J. (2011). Mózg: fascynacje, problemy, tajemnice. Kraków: Wydawnictwo homini. Vetulani, J. (2011). Piękno neurobiologii. Wydawnictwo homini.

Vetulani, J., Mazurek M. (2015). Bez ograniczeń. Jak rządzi nami mózg.
Wydawnictwo Naukowe PWN. Zausznica, A., (1969). Nauka o barwie. Warszawa:
Wydawnictwo naukowe PWN.

AUTOR OPRACOWANIA

Rada Programowa Kierunku Scenografia